

Scientific journal
«ECONOMICS AND FINANCE»

Aspekt publishing

Aspekt Publishing, Taunton, MA,
United States of America

Topical questions of contemporary science

Collection of scientific articles

List of journals indexed

Submitted for review in

Conference Proceedings Citation Index -
Social Sciences & Humanities (CPCI-SSH)

Aspekt Publishing, Taunton, MA,
United States of America
2017

Aspekt Publishing, Taunton, MA, United States of America

Topical questions of contemporary science

Reviewers:

Dr. Jerald L. Feinstein

DeVry University - -Engineering Dean (Denver, Colorado, USA)

Cathy A. Enz,

Professor of Innovation and Dynamic Management Chair and is a full professor at the School of Hotel Administration at Cornell University (Ithaca, New York, USA)

Drobyazko S.I.

*Science editor: Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Doctor of Science, honoris causa, Professor of RANH*

Topical questions of contemporary science: Collection of scientific articles. - Aspekt Publishing, Taunton, MA, United States of America, 2017.- 508 p.

ISBN 978-0-9988732-1-3

Collection of scientific articles published on the results of the International scientific and practical conference "Topical questions of contemporary science" is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, candidates and doctors of sciences, research workers and practitioners from Europe, Russia, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern economy and state structure. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern economic science development.

ISBN 978-0-9988732-1-3

© 2017 Copyright by Aspekt Publishing
of Budget Printing Center
© 2017 Authors of the articles
© 2017 All rights reserved

CONTENT

1. NATIONAL ECONOMICS AND MANAGEMENT	8
V. Terziev, V. Madanski. ENTRY OPPORTUNITIES IN THE BULGARIAN MILITARY - EDUCATIONAL SYSTEM	8
V. Terziev, V. Madanski. DEVELOPMENT OF MILITARY EDUCATION SYSTEM IN BULGARIA.....	17
V. Terziev, V. Madanski. GUIDELINES FOR DEVELOPMENT OF MILITARY EDUCATION SYSTEM IN BULGARIA.....	28
Andrusenko N.V. FORMATION OF MARKETING DISTRIBUTION CHANNELS OF ORGANIC PRODUCTS	37
Arsenyev Y.N., Davydova T.Yu. PROBLEMS BUSINESS RISK MANAGEMENT.....	41
Danaikanych O.V. MARKETING OF INNOVATION PROCESSES IN UKRAINE UNDER DEVELOPMENT OF THE CONCEPT OF KNOWLEDGE ECONOMICS	45
Ivanyshyna G.S. THE INSTITUTIONAL ENVIRONMENT FORMATION OF THE SYSTEM ASSAY SUPERVISION IN UKRAINE	50
Kivarina M.V. SOCIALIZATION OF THE ENTREPRENEURSHIP AS RESULT OF EVOLUTIONARY TRANSFORMATIONS OF THE BUSINESS ENVIRONMENT.....	53
Kolodiychuk A.V. THE LATEST ACTUAL THREATS FOR INTRODUCTION OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE SOCIO-ECONOMIC REALITY	56
Kornilova O.V., Lokhman N.V. MULTIVECTOR COOPERATIVE MOVEMENT IN UKRAINE	58
Lytvyn O.Y., Dorohan'-Pysarenko L.O., Chip L.O. DEVELOPMENT OF HOUSING CO-OPERATION (END OF THE XIX – BEGINNING OF THE XX CENTURY).....	62
Mutafchieva-Bakalova V.L., Minkov T.Y. THE DEVELOPMENT OF AIR TRANSPORT. THE PRIMARY TRENDS OF INNOVATIONAL ACTIVITIES.....	65
Reikin V.S. EVALUATION OF SHADOW ECONOMY LEVEL IN UKRAINE BY METHOD OF ELECTRICITY CONSUMPTION.....	69
Striy L.A., Zaharchenko L.A., Golubev A.K. MANAGEMENT OF NETWORK STRUCTURES IN THE FIELD OF INFOCOMMUNICATIONS.....	72
Chernyavska E.I. THE THEORY OF LABOR RELATIONS: TOPICAL ISSUES IN THE CONTEXT OF MARKET TRANSFORMATION OF ECONOMY OF UKRAINE.....	79
Shatokhin E. A. PROBLEMS OF AGRO INDUSTRIAL COMPLEX OF THE REGION	83
2. WORLD ECONOMY	87
Dedilova T.V., Pushkar'ova N.A., Kabanets' M.S. THE DIRECTIONS OF INTERACTION BETWEEN UKRAINE AND THE EU IN THE FIELD OF ROAD SAFETY.....	87
Chychkalo-Kondratska I.B., Bezrukova N.V., Svichkar V.A. MODEL FOR UKRAINE'S INTEGRATION INTO EUROPE IN THE FRAME OF THE EU-UKRAINE FREE-TRADE AREA OPERATION	90
3. ENTERPRISES ECONOMICS AND MANAGEMENT	96
Terziev V.K., Nichev N.B. RESEARCH OF THE VALUE ORIENTATION AND STRUCTURAL PECULIARITIES OF MANAGEMENT ACTIVITIES OF CADETS IN THE COURSE OF MILITARY PROFESSIONAL TRAINING.....	96
Terziev V.K., Nichev N.B. RESEARCH OF THE MOTIVATION FOR MANAGEMENT ACTIVITIES OF CADETS IN THE COURSE OF THEIR MILITARY PROFESSIONAL TRAINING	103
Andriushchenko K. INTRODUCTION INTELLIGENT FEATURES IN ASSETS TO AUTHORIZED CAPITAL ENTERPRISE	109
Blagoy V.V., Ignatov V.Y., Sidorova Y.R. STUDY ON RISKS INVESTMENT PROJECTS IN PRODUCTION	112

Vasyuta V.B., Tenytska N.B., Vasyuta V.V. ECONOMIC AND SOCIAL DEVELOPMENT ENTERPRISE IN MODERN CONDITIONS	115
Gordiyenko N.I., Gordiyenko T.V. ADAPTATION OF THE VALUE MANAGEMENT CONCEPT TO THE NATIONAL PRACTICE OF THE ENTITY'S ACTIVITY	118
Kalinichenko L.L., Ustilovska A.S. OPTIMIZATION OF METHODS TO ASSESS PERSONNEL MANAGEMENT SYSTEM.....	125
Kapitanets S.V., Fedoryshyna L.M. PERSONNEL POLICY OF ENTERPRISE: APPROACHES TO ITS INTERPRETATION AND CLASSIFICATION OF TYPES	132
Korolovych O.O. BASIC ASPECTS OF AUTOMATION OF INTERNAL FINANCIAL CONTROL SYSTEM OF CORPORATE ENTERPRISE WITH FOREIGN INVESTMENT	136
Kravchenko V. O. CORPORATE CULTURE IN ENTERPRISE ORGANIZATIONAL CHANGES	139
Kucherenko A.V. THE TIMELINE OF SECURITIZATION PROCESS	144
Lyubenova Anelia. FINANCE FOR IMPROVING FARM MANAGEMENT	149
Mishyna S.V., Zvyagintsev P.A. APPROACHES TO THE DEFINITION OF "MARKETING PERSONNEL"	152
Novykova I.V. THE MONITORING SYSTEM OF BUILDING COMPETITIVENESS OF ENTERPRISES IN THE TECHNOLOGICAL CHANGES	156
Obniavko T.S. ECOLOGICAL AND ECONOMIC VECTOR OF DEVELOPMENT	162
COOPERATION OF MILITARY-INDUSTRIAL COMPLEXES OF UKRAINE AND GEORGIA	162
Pavlyuk T.S. TRADE MANAGEMENT THROUGH IMPROVED ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF THE DEPARTMENT FOR INTERNATIONAL RELATIONS	165
Sazonova S.V. METHODOLOGICAL PRINCIPLES FOR EVALUATING ECONOMIC EFFICIENCY OF ENTERPRISES TELECOMMUNICATIONS.....	169
Svetlichnaya K.S., Kubasova A.V. COMPLEX ASSESSMENT OF ECONOMIC CAPACITY OF THE ENTERPRISE	173
Semenyuk S.B. FUNCTIONAL RESPONSIBILITIES SALES PERSONNEL	177
Opikunova N.V., Trofymenko O.B. THE VALUE OF FIXED ASSETS IN THE EFFICIENCY OF THE ENTERPRISE	180
Trushkina N.V. PRIORITIES FOR IMPROVING THE ORGANIZATION OF MARKETING ACTIVITY OF THE COAL-MINING ENTERPRISES OF UKRAINE.....	184
Chernysheva O.M. MODELLING OF MANAGEMENT DECISIONS FOR ENTERPRISES STRATEGY FORMATION.....	188
Chukhrayeva N.N., Davydenko T.V. VALUATION METHODS OF NEW TECHNOLOGIES	191
Danko T.I., Yavorska N.P., Rusin-Grynyk R.R. STUDY OF FACTORS AFFECTING COMPETITIVENESS BUSINESS STRUCTURE	195
4. PRODUCTIVE FORCES DEVELOPMENT AND REGIONAL ECONOMY	199
Nikiforenko V.G. SYSTEM DYNAMICS FORECASTING OF HUMAN RESOURCE IN THE REGION	199
Yakusheva O.V. THE STUDY OF PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF SMALL AND MEDIUM BUSINESS IN CHERKASY REGION BY THE USE OF MODERN METHODS OF ANALYSIS	204
5. MONEY, FINANCE AND CREDIT	211
Barbora Drugdová. THE ISSUE OF THE COMMERCIAL INSURANCE, INSURANCE MARKET, NON-LIFE INSURANCE AND INTERNATIONAL RISKS IN THE SLOVAK REPUBLIC	211
Alyeva B.M., Sadykhanova D.A., Azhgalyeva M.B. IMPROVING THE COMPETITIVENESS OF THE OIL SECTOR OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION	215

Zholamanova M.T., An Y.V.	THEORETICAL ASPECTS OF COMPENSATION BY A BANKING SYSTEM OF THE EXTERNAL REVOLTING INFLUENCES.....	218
Boiko S., Blyndar Yu., Koshma O.	TRANSFORMATION OF THE FISCAL PRIORITIES OF DIRECT TAXES IN UKRAINE	223
Bondarevska O.M.	FISCAL DECENTRALIZATION – BASIS OF FINANCIAL STABILITY OF REGIONS	225
Doszhan R.D., Liu Chen.	EVALUATING AND IMPROVING THE COMPETITIVENESS OF INSURANCE COMPANIES IN KAZAKHSTAN.....	228
Yermekova Zh. Zh., Ashirali Shugyla, Liu Chun.	ANALYZING THE CURRENT STATE OF EURASIAN ECONOMIC UNION COUNTRIES’ BANKING SECTORS.....	231
Nurgazina A.M., Amanbekov G. M.	FEATURES OF FORMATION AND DEVELOPMENT OF PENSION PROVISION IN THE WORLD.....	235
Pikhotskyi V.F.	STATE CONTROL AND PUBLIC AYDIT IN THE MANAGAMENT OF PUBLIC FINANCES.....	238
Piskunova N.O.	SIMULATION MODEL OF ALGORITHM OF ANALYSIS CASH FLOW COMPANIES	244
Plysa V. Yo., Plysa Z. P.	THE ORGANIZATION OF ANTI-CRISIS MANAGEMENT OF THE INSURER IN TERMS OF MARKET TURBULENCE INCREASE	248
Sadyhanova G.A., Nurtasova B.E.	SOCIO-ECONOMIC AND DEMOGRAPHIC FACTORS OF DEVELOPMENT: GERMAN EXPERIENCE.....	251
Sylkin O.S., Fylypets Z.B., Fylypets R.B., Partyka Y., Kuc O.S.	MAJOR PROBLEMS AND PROSPECTS OF FINANCIAL MANAGEMENT SOES	254
Stashkevich N.M.	THE PROBLEM OF ENSURING THE FINANCIAL STABILITY OF THE INSURANCE COMPANY	257
Topishko I., Topishko N., Galetska T.	PROBLEMS OF FUNCTIONING AND REFORMATION OF PENSION SYSTEM OF UKRAINE.....	260
Khomutenko V., Khomutenko A.	SOME ASPECTS OF INFLUENCE EXCISE TAXATION ON SOCIO-ECONOMIC PROCESSES IN UKRAINE.....	263
Chernodubova E.V., Razumtsev V.V.	MODERN TRENDS OF ORGANIZATION OF FINANCIAL CONTROL IN UKRAINE.....	269
Yukhumenko V.M.	THE INSURANCE SOLVENCY SYSTEM IN EUROPEAN UNION: HISTORICAL ASPECTS OF DEVELOPMENT.....	272
Sadykhanova D.A., Kulibayeva D.V., Liu Chun.	THE NEED FOR DEVELOPMENT OF THE CONCEPT OF "GREEN ECONOMY"	275
6. ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT		281
Brazilii N.N., Krot J.N.	FEATURES INVENTORY NON-CURRENT TANGIBLE ASSETS IN ACCOUNTING AND TAXATION	281
Hilorme T., Siryk T., Vyshnevskyi M.	ASPECTS OF ORGANIZATION OF MANAGEMENT ACCOUNTING IN THE CONDITIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE	286
Kryukova I.A.	ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT INNOVATIVE DEVELOPMENT OF AGRARIAN INTERPRISES OF UKRAINE.....	289
Ponomarova N. A., Podokopna O. Y.	USING THE WORK OF INTERNAL AUDITORS FOR AUDITS OF FINANCIAL STATEMENTS.....	292
7. TAXATION AND ACCOUNTING SYSTEM		298
Bakulina O.S.	THE PRESENT POSITION OF TAXATION ON VAT IN UKRAINE AND EU MEMBER COUNTRIES.....	298
Melnychuk N.	MANAGEMENT EXUCUTION OF REVENUE BUDGET	301
Podik I.I.	PERSONAL TAX SECURITY.....	304
8. ECONOMIC SECURITY OF BUSINESS ENTITIES		309

Bliznyuk A.O., Kobzareva A.Y. ROLE OF INVESTMENT IN ECONOMIC SECURITY	309
Orekhova K.V. RELATIONSHIP BETWEEN COMPETITIVE STATUS AND COMPETITIVE FINANCIAL SECURITY OF ENTERPRISE	312
Semenova K. D., Tarasova K. I. STATISTICAL RESEARCH OF GLOBAL CYBER-RISKS: THE COST OF CYBER-CRIME.....	315
9. MATHEMATICAL METHODS IN ECONOMY	321
Kozenkova V.D. PROBLEMS OF INFORMATION TRANSPARENCY IN ENTERPRISE ASSESSMENT VALUE	321
10. STATE ADMINISTRATION, SELF-GOVERNMENT AND GOVERNMENT SERVICE	325
Georgi L. Manolov. ILLEGITIMATE PARTY FINANCING: FROM „THE BOSS SYSTEM“ IN THE US TO „VOTE TRADING“ IN BULGARIA.....	325
Kobzev I.V., Melnikov O.F., Orlov O.V. STATE MODERN PARADIGM OF HUMAN RESOURCES	332
Tokar I.I., Pylypenko A.V. THE IMPLEMENTATION OF CURRENT BUDGET POLICY OF UKRAINE ON THE BASIS OF GENDER BUDGETING	337
Tyurina N.M., Nazarchuk T.V., Karvatska N.S. TRANSFORMATION OF PUBLIC ADMINISTRATION INTO A SYSTEM OF NEW PUBLIC MANAGEMENT.....	340
Shemeneva A.V. VALUE ORIENTATION OF YOUTH IN TERMS TRANSFORMATION OF THE RUSSIAN SOCIETY.....	346
11. LAW	349
Adnan XHOLI. ORGANIZED CRIME AS A PERTURBING PHENOMENON FOR ALBANIA, AND MEASURES TO BE TAKEN TO PREVENT AND FIGHT AGAINST IT	349
Milyavskiy M.U., Korobka I.S. PROBLEMS OF INTERNATIONAL STANDARDS AND LEGAL COMPLIANCE IN UKRAINE RIGHTS OF PRISONERS	356
Sopilnyk R.L. IMPROVING THEORETICAL AND LEGAL FOUNDATIONS OF LEGAL AID AS A CONDITION OF ACCESS TO JUSTICE.....	360
12. TOURISM ECONOMY	363
Olikhovska M.V., Tsymbalista N.A. TOURISM AND RECREATIONAL SERVICES IN UKRAINE: ECONOMIC ESSENCE, STRUCTURAL ELEMENTS, MAIN TASKS AND DIRECTIONS OF DEVELOPMENT	363
Yarovyi V.F. FEATURES OF INNOVATION IN TOURISM.....	366
13. MANAGEMENT	370
Kremeňová I., Beňušová J. KNOWLEDGE MANAGEMENT; TOOL FOR EFFICIENT MANAGEMENT IN ENTERPRISES	370
Vishnevskaya M.K. CALCULATION METHOD THE CRITERION COMPONENT «RISK» INDEX OF THE PROJECT INNOVATION.....	375
Stoyan Koev. REENGINEERING A COMPANY CULTURE EXAMPLES OF PHILICON	378
Arzaeva M.Zh., Nazarova G.N. FEATURES OF FUNCTIONING OF THE CORPORATE TAX MANAGEMENT	388
Temelkova M.P., Bakalov I.S. STUDY OF THE NEED FOR SMART MANAGEMENT IN THE BUSINESS ORGANIZATIONS FROM THE “TELECOMMUNICATION” AND “COURIER SERVICE” SECTORS.....	391
14. MARKETING	395
Hnylyakevych-Proc I.Z., Holubnyk O.R. PRECONDITIONS OF MARKETING POLICY IN TRANSPORTATION INDUSTRY OF UKRAINE	395
Opikunova N.V., Neuman V.Y. FEATURES OF INDUSTRIAL MARKETING	399
Shevchenko I.Yu. RETROSPECTIVE ANALYSIS OF THE AUTOMOBILE MARKET DEVELOPMENT IN UKRAINE	402

15. PSYCHOLOGY, PEDAGOGY AND EDUCATION	406
Artemenko I.E. MONITORING THE PROFESSIONAL TRAINING FUTURE SOCIAL WORK MANAGERS BY INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES MEANS...	406
Tetiana Bodrova. TEACHING MUSIC METHODS IN UKRAINE: HISTORICAL BACKGROUND.....	411
Gipters Z.W. PERSONALITY SOCIALIZATION IN PROCESS OF SPECIAL ECONOMIC EDUCATION: HISTORICAL AND PEDAGOGICAL ASPECTS.....	415
Hnatenko Ya.V., Tanko N.H. PECULIARITIES OF FOREIGN LANGUAGE PROFESSIONAL COMMUNICATIVE COMPETENCE IN NON-LANGUAGE SPECIALISTS TRAINING	419
Humeniuk T. MODERN VISIONS OF COMPETENCES FOR VOCATIONAL EDUCATION TEACHER.....	422
Zaitseva A. THE ORGANIZATIONAL-ACOMODATING STAGE IN THE FORMATION OF ARTISTIC AND COMMUNICATIVE CULTURE IN THE FUTURE MUSIC TEACHERS	429
Kalugina T. ROLE OF TEACHER'S SELF EDUCATIONAL ACTIVITY FOR RISING HIS PROFESSIONAL COMPETENCE.....	433
Kravets N.P. THE ORGANIZATIONAL SYSTEM FOR LEARNING IN LITERATURE STUDENTS' BOOKS AS THE MAIN FACTOR IN UPBRINGING OF STUDENTS WITH LEARNING DISABILITIES	437
Kulyk O. REFLECTION AS A COMPONENT TO PROFESSIONAL BECOMING TOMORROW'S SPECIALIST IN THE HIGHER EDUCATION SYSTEM.....	441
Liu Sin. SOCIAL UPBRINGING OF STUDENTS AS THEORETICAL AND PRACTICAL PROBLEM	447
Olena Matviienko. MODERN APPROACHES TO GOAL SETTING FOR TEACHER PEDAGOGICAL ACTIVITY	452
Milutina K.L., Kolodych D., Statkevich A. SUBJECTIVE FACTORS OF THE INFORMAL SOCIALIZATION OF A PERSONALITY	457
Nazarenko O.V. THE MAIN DIRECTIONS OF PEDOLOGICAL RESEARCHES IN KYIV INSTITUTE OF PEOPLE'S EDUCATION	459
Liudmyla Ovsiienko. COMMUNICATIVE COMPETENCE AS A BASIS FOR PROFESSIONAL ACTIVITIES TOMORROW'S SPECIALISTS OF THE SERVICE SPHERE	463
Pet'ko L. PREPARING HIGHER SCHOOL GRADUATES IN FORESHORTENING OF LEADER COMPETENCIES FOR 2020.....	467
Ponomarova O.Y. FEATURES OF BECOMING TOLERANT PERSONALITY IN SENIOR SCHOOL AGE.....	472
Sun Xin. THE PHENOMENON OF SELF-REGULATION IN THE CONTEXT OF FUTURE MUSIC TEACHERS' PROFESSIONAL TRAINING	475
Tytova N.M. TRANSPARENCY IN TEACHING VOCATIONAL TRAINING TEACHER AS A PEDAGOGICAL PROBLEM.....	478
Fihol-Bodruh N.A. THE FORMATION OF TEACHERS' PEDAGOGICAL SKILLS: PEDAGOGICAL CONDITIONS AND MEANS.....	481
Chumachenko D.V. THE ROLE OF «ELECTRONIC DOCUMENT MANAGEMENT» IN TRAINING FUTURE VOCATIONAL EDUCATION TEACHERS.....	485
Shaura A.Y. REASONS OF TEACHING MODEL FOR FUTURE BACHELORS OF FOOD SCIENCE AND TECHNOLOGY IN THE CONDITIONS OF PEDAGOGICAL UNIVERSITIES	488
Shevchenko A. PEDAGOGICAL MODEL TRAINING PROCESS FOR FUTURE DESIGNERS TO ART DESIGN.....	491
Sheremeteva S.G. THE CONTENT OF TEACHER TRAINING IN TECHNOLOGY	495

6. ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT

Brazilii N.N.,

PhD, Associate Professor

Krot J.N.

PhD, Associate Professor

Cherkasy State Technological University, Ukraine

FEATURES INVENTORY NON-CURRENT TANGIBLE ASSETS IN ACCOUNTING AND TAXATION

Бразилій Н.М.,

к.е.н., доцент

Крот Ю.М.

к.е.н., доцент

Черкаський державний технологічний університет, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ МАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ В СИСТЕМІ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

The article describes some problems and features inventory non-current tangible assets in the contemporary economy. Methodical and theoretical approaches to their solution, taking account of the requirements of the legislative and regulatory framework in the accounting system and taxation.

Keywords: *inventory, inventories, inventory Commission, financial statements, surplus, shortage, theft values.*

В статті розглянуто окремі проблеми та особливості проведення інвентаризації необоротних матеріальних активів в сучасних умовах господарювання. Обґрунтовано методичні та теоретичні підходи, щодо їх вирішення з урахуванням вимог законодавчої та нормативно-правової бази в системі обліку та оподаткування.

Ключові слова: *інвентаризація, інвентаризаційний опис, інвентаризаційна комісія, фінансова звітність, лишки, нестачі, розкрадання цінностей.*

Інвентаризація необоротних активів — один із найвідповідальніших етапів роботи інвентаризаційної комісії. Адже потрібно перевірити й документально підтвердити не лише фактичну наявність активів, а й стан кожного об'єкта, достовірність його оцінки, за якою його обліковують на балансі. Усе це потребує від фахівців підприємства досвіду та певних професійних навичок. Тим паче що палітра необоротних активів на підприємстві може бути різноманітною: від нерухомості до звичайного канцелярського приладдя.

Окремі проблеми та особливості проведення інвентаризації необоротних активів в різний час в своїх працях розглядали професори М.Г. Белов, Ф.Ф. Бутинець, П.І. Гайдуцький, Л.М. Крамановський, М.В. Кужельний, Ю.Я. Литвин, В.Г. Макаров, С.В. Бардаш, проф. В.Д. Андреев, проф. В.В. Сопко, В.С. Рудницький та інші. Серед зарубіжних вчених особливості проведення інвентаризації знайшли своє відображення в роботах Я.В. Соколова, Н.С. Помазкова, та інших.

Метою статті є визначення змісту та ролі інвентаризації необоротних матеріальних активів в господарській діяльності підприємств, обґрунтування значення та місця інвентаризації як невід'ємної складової формування достовірної фінансової звітності.

Інвентаризацію активів (у т.ч. необоротних активів) і зобов'язань проводять, щоб забезпечити достовірність даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Цього досягають завдяки перевірці та документальному підтвердженню наявності, стану й оцінки таких об'єктів обліку (ч. 1 ст. 10 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV, далі — Закон про бухоблік).

Процедуру інвентаризації регулює Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Мінфіну України від 02.09.2014 р. № 879 (далі — Положення про інвентаризацію). Принципи Положення про інвентаризацію дозволяють конкретизувати основні завдання інвентаризації основних засобів, а саме виявити:

- фактичну наявність основних засобів, зіставити її з даними бухгалтерського обліку й установити розходження (надлишки чи нестачі) або їх відсутність;
- об'єкти, непридатні до використання із будь-яких причин або не використовуються;
- основні засоби, які не відповідають критеріям визнання.

Усе перелічене вище має реалізовувати інвентаризаційна комісія на чолі з керівником підприємства чи його заступником.

Насьогодні об'єкти й періодичність інвентаризації визначає власник (керівник) підприємства, окрім випадків, коли вона обов'язкова згідно із законодавством. Перелік таких випадків наведений у п.п. 7 та 8 р. I Положення про інвентаризацію. Так, інвентаризація обов'язкова:

- у разі зміни матеріально відповідальних осіб. Якщо йдеться про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність, то в разі зміни керівника колективу (бригадира), вибуття з колективу (бригади) понад половини його членів, а також за вимогою хоча б одного члена колективу чи бригади (на день приймання-передачі справ);
- під час установлення фактів крадіжок або зловживань, псування цінностей (на день установлення таких фактів);
- за судовим рішенням або на підставі належним чином оформленого документа органу, який відповідно до закону має право вимагати проведення такої інвентаризації. За таких обставин інвентаризація має розпочатися в строк і в обсязі, які вказано в документі зазначених органів, але не раніше дня отримання підприємством такого документа. Яскравий приклад ініціаторів обов'язкової інвентаризації — податківці, які згідно із пп. 20.1.9 ПКУ мають право вимагати під час перевірок проведення інвентаризації основних засобів, товарно-матеріальних цінностей, коштів;
- у разі техногенних аварій, пожежі чи стихійного лиха (на день після закінчення явищ);
- у разі припинення підприємства;
- перед складанням річної фінансової звітності з урахуванням особливостей проведення інвентаризації в строки, визначені п. 10 р. I Положення про інвентаризацію.

Так, стосовно основних засобів у п. 10 р. I Положення про інвентаризацію передбачено деякі нюанси, а саме — інвентаризація перед складанням річної фінзвітності проводиться до дати балансу в строк:

- 3 місяців для необоротних активів (окрім незавершених капітальних інвестицій, об'єктів основних засобів, які на момент інвентаризації перебуватимуть поза підприємством, зокрема, автомобілів, морських і річкових суден, які відбудуть у тривалі рейси, тощо);
- до тимчасового вибуття з підприємства об'єктів основних засобів, зокрема, автомобілів, морських і річкових суден, які відбудуть у тривалі рейси, інших матеріальних цінностей, які станом на дату інвентаризації перебуватимуть поза підприємством.

Водночас інвентаризація земельних ділянок, будівель, споруд та інших нерухомих об'єктів може проводитись один раз на 3 роки. Виняток із цього правила — інвентаризація нерухомого майна держпідприємств, їх об'єднань, установ та організацій, у т.ч. того, що передано в оренду, концесію, та державного майна, яке не ввійшло до статутного капіталу госпорганізацій, утворених у процесі приватизації й корпоратизації, інвентаризація яких проводиться відповідно до вимог законодавства щодо інвентаризації об'єктів держвласності.

За рішенням керівника підприємства інвентаризація інструментів, приладів, інвентарю (меблів) може проводитись щороку в обсязі не менше ніж 30% усіх зазначених об'єктів із обов'язковим охопленням інвентаризацією всіх інструментів, приладів, інвентарю (меблів) протягом 3 років.

Інвентаризація бібліотечних фондів за рішенням керівника підприємства за встановленим ним графіком може проводитись протягом року. Інвентаризація книжкових пам'яток проводиться щороку. За наявності обсягу бібліотечних фондів від 100 до 500 тис. одиниць інвентаризація може проводитись протягом 5 років з охопленням щорічно не менше

20% одиниць, а понад 500 тис. одиниць — протягом 10 років з охопленням щорічно не менше ніж 10% одиниць.

Основним джерелом інформації при проведенні інвентаризації є інвентарні картки, які ведуть на кожен об'єкт або групу об'єктів. І вже за ними можна прослідкувати всі зміни стану й долю конкретних об'єктів основних засобів.

Із інвентарних списків можна почерпнути необхідні дані про пооб'єктний облік основних засобів за місцями їх знаходження (експлуатації).

Окрім того, потрібно віднайти й перевірити правовстановлюючі документи (договори купівлі-продажу, оренди тощо) й технічну документацію на об'єкти основних засобів (технічні паспорти, креслення, технічні описи, інструкції тощо).

Також потрібно підняти первинні документи про необоротні активи, отримані в користування, наприклад, за договором оренди. Стануть у пригоді й акти приймання-передачі майна, і копії інвентарних карток, отримані під час передання майна від його власника. Те ж саме стосується документів про основні засоби, які тимчасово перебувають поза межами підприємства, скажімо, передані в оренду чи ремонт.

Зауважимо, до початку інвентаризації основних засобів необхідно:

1) перевірити наявність і стан технічних паспортів й іншої технічної документації на основні засоби, а також наявність документів на основні засоби, що здані чи прийняті підприємством в оренду, на зберігання, у тимчасове користування;

2) пересвідчитися, що всі господарські операції з основними засобами, які відбулися у звітному періоді, підтверджені відповідними первинними документами, а останні — передані до бухгалтерії та опрацьовані (унесено записи до всіх необхідних облікових реєстрів, зроблено бухгалтерські проводки). Усе це має гарантувати достовірність інформації (у т.ч. залишків основних засобів), із якою підприємство ввійде в інвентаризаційний процес;

3) упевнитися в правильності формування та професійності інвентаризаційної комісії. Це особливо актуально для інвентаризації основних засобів, зважаючи на їх різноманітність і специфіку використання. Згідно з п. 1 р. II Положення про інвентаризацію, для проведення інвентаризаційної роботи на підприємстві розпорядчим документом керівника створюють інвентаризаційну комісію з представників апарату управління підприємства, бухгалтерської служби (представників аудиторської фірми, централізованої бухгалтерії, ФОПа, яка веде бухоблік на підприємстві) і досвідчених працівників підприємства, які знають об'єкт інвентаризації, ціни й первинний облік (інженери, технологи, механіки, виконавці робіт, товарознавці, економісти, бухгалтери). Інвентаризаційну комісію очолює керівник підприємства (його заступник) або керівник структурного підрозділу підприємства, уповноважений керівником підприємства. За рішенням керівника підприємства до складу інвентаризаційної комісії можуть бути включені члени ревізійної комісії, представники структурного підрозділу (служби) з внутрішнього аудиту. Відповідно до п. 2 р. II Положення про інвентаризацію, у разі якщо на підприємстві багато основних засобів й одна комісія не в змозі вчасно їх інвентаризувати, керівник наказом може створити робочі інвентаризаційні комісії у складі інженера, технолога, механіка, виконавця робіт, товарознавця, економіста, бухгалтера й інших досвідчених працівників, котрі добре обізнані щодо об'єкта інвентаризації, ціни та первинного обліку. Їх очолюють представники керівника підприємства, який призначив інвентаризацію. Такі комісії інвентаризуватимуть основні засоби безпосередньо в місцях їх збереження та в місцях виробництва. За будь-яких обставин слід переконатися, що до комісії увійшли професіонали, які розуміються на технічних особливостях основних засобів і можуть оцінити їх стан і реальність облікової вартості.

Весь хід процесу інвентаризації доречно розділити на декілька етапів.

1. Визначаємо об'єкти, їх кількість і строки проведення інвентаризації, створюємо інвентаризаційну комісію (робочу інвентаризаційну комісію).

2. Установлюємо фактичну наявність основних засобів, оцінюємо їх придатність до експлуатації (умови експлуатації, технічний стан), реальність вартості, оформлюємо інвентаризаційні описи.

3. Співставляємо фактичні залишки основних засобів з обліковими даними, складаємо Протокол інвентаризаційної комісії та Звіряльну відомість.

4. Коригування результатів інвентаризації. Оскільки після закінчення інвентаризації підприємство виходить на один із 4 можливих результатів: облікові дані повністю збігаються із фактично наявними основними засобами, виявлено недостачу основних засобів, виявлено надлишок основних засобів, виявлено як недостачу, так і надлишок основних засобів.

Із надлишками основних засобів бухгалтерія стикається вкрай рідко, та й проявляються вони переважно як наслідок банальних облікових помилок. Об'єкт могли придбати, але не оприбуткувати на баланс, або ж працівники «посягли» правовстановлюючі та первинні документи. Оскільки такі ситуації нетипові та не спричиняють специфічних наслідків, розгляньмо облік нестачі основних засобів.

Отже, ітиметься про випадки розкрадання, нестачі, знищення (псування) об'єктів основних засобів працівниками підприємства (у т.ч. матеріально відповідальними) або сторонніми особами, виявлені під час інвентаризації та підтвержені інвентаризаційними описами, Звіряльною відомістю та Протоколом інвентаризаційної комісії. У разі якщо в згаданих проблемах звинувачують працівника підприємства, то вина працівника обов'язково має бути доведена в установленому законодавством порядку. І лише після цього може йтися про стягнення завданих збитків.

Працівник, який заподіяв шкоду, може добровільно покрити її повністю або частково (ч. 5 ст. 130 КЗпП). За згодою власника чи вповноваженого ним органу працівник може передати для покриття заподіяної шкоди рівноцінне майно чи виправити пошкоджене. Оскільки компенсація рівноцінним майном на практиці трапляється рідко, увагу акцентуємо на відшкодуванні збитків коштами. Якщо розкрадання, нестача, знищення (псування) основних засобів відбулися за участю сторонніх осіб, підприємству варто звернутися до правоохоронних органів із заявою про вчинення злочину. Провина таких осіб та обов'язок відшкодувати збитки мають бути доведені через суд. Хоча, звісно, винуватець може не доводити справу до суду й відшкодувати збитки добровільно. Як недостача основних засобів і відшкодування збитків вплине на розрахунок податку на прибуток, залежить:

- по-перше, від того, як ця операція буде відображена в бухобліку. Адже об'єктом оподаткування є прибуток, який визначається коригуванням (зменшенням або збільшенням) прибутку чи збитку, визначеного у фінзвітності підприємства згідно із П(С)БО або МСФЗ, на різниці, наведені у ст.ст. 138–141 ПКУ (пп. 134.1.1 ПКУ). Без різниць (окрім збитків минулих років) визначати базу за податком на прибуток можуть платники, у яких бухгалтерський дохід за останній рік не перевищує 20 млн грн;

- по-друге, чи передбачені в ПКУ різниці, пов'язані із зазначеною операцією.

У ПКУ не передбачено окремих різниць, пов'язаних саме з недостачею основних засобів, разом із тим, є різниці, які застосовують під час ліквідації основних засобів (ст. 138 ПКУ). А в разі крадіжки основних засобів, їх знищення чи руйнування (коли недоцільно проводити ремонт) підприємство має відобразити ліквідацію таких основних засобів. А тому потрібно відкоригувати фінрезультат на різницю між бухгалтерським і податковим обліком.

Таким чином, у разі ліквідації основних засобів, які знищено, зруйновано чи яких недорахувалися, фінрезультат до оподаткування потрібно:

- збільшити на суму залишкової вартості об'єкта, визначену відповідно до П(С)БО (п. 138.1 ПКУ). Нагадаємо: залишкова вартість основних засобів за даними бухобліку — різниця між первісною (переоціненою) вартістю необоротного активу та сумою його накопиченої амортизації (зносу) (п. 4 П(С)БО 7 «Основні засоби»);

- зменшити на суму залишкової вартості об'єкта, визначену за правилами податкового обліку (п. 138.2 ПКУ) Нагадаємо: залишкова вартість основних засобів за даними

податкового обліку — вартість, яка визначається як різниця між первісною вартістю та сумою розрахованої амортизації відповідно до положень р. III ПКУ (пп. 14.1.9 ПКУ).

Щодо операції з відшкодування збитків у разі недостачі основних засобів, то ПКУ не містить жодних особливостей, а тому все залежить від бухобліку, про який — далі. Якщо основні засоби ліквідують за самостійним рішенням платника податку, така ліквідація для цілей оподаткування розглядається як постачання таких основних засобів за звичайними цінами, але не нижче балансової вартості на момент ліквідації (п. 189.9 ПКУ).

Як виняток зі згаданого правила: податкові зобов'язання не нараховують, якщо основні засоби ліквідують у зв'язку із їх знищенням або руйнуванням унаслідок дії обставин непереборної сили, у решті випадків, коли ліквідація здійснюється без згоди платника податку, у т.ч. у разі викрадення основних засобів або коли платник податку подає до податкового органу документ про знищення, розібрання чи перетворення основних засобів у інший спосіб, унаслідок чого їх не можна використовувати за первісним призначенням. Нестачу основних засобів, виявлену під час інвентаризації, можна віднести до випадків, які не спричиняють нарахування податкових зобов'язань із ПДВ за п. 189.9 ПКУ. Адже така нестача явно відбулася без згоди платника податку, що належним чином буде підтверджено не лише інвентаризаційними документами (Звіряльною відомістю та Протоколом), а й Актом на списання основних засобів (ф. № ОЗ-3 або ф. № ОЗ-4).

Якщо під час інвентаризації встановлено факт недостачі основних засобів, при придбанні яких був сформований податковий кредит, потрібно нарахувати податкові зобов'язання з ПДВ виходячи з балансової (залишкової) вартості, що склалася станом на початок звітного (податкового) періоду, протягом якого здійснюються такі операції, а в разі відсутності обліку необоротних активів — виходячи зі звичайної ціни (п. 189.1 ПКУ).

Зауважимо, що відшкодування заподіяних втрат винними особами не призводить до додаткового виникнення податкових зобов'язань із ПДВ оскільки отримання відшкодування від винуватців нестачі не можна розцінювати як постачання послуг або товарів (пп.пп. 14.1.185, 14.1.191 ПКУ).

Таким чином, можна зробити висновок, що в сучасних ринкових умовах інвентаризація є одним з найважливіших методів бухгалтерського обліку і фінансово-господарського контролю. Тому добре сплановані цілі і засоби у сформованих структурах за умови ефективної системи мотивування, можуть призводити до інтенсивності інвентаризації як засобу обліку і контролю. Створення правильно функціонуючого інформаційного зв'язку, який забезпечує всі процеси інвентаризації між запланованими цілями і досягнутими результатами, є тим важливішим завданням, чим більш складнішою є організація та технологія проведення інвентаризації.

Література:

1. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999 р. № 996. зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. \ режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14/print1486202029131235>
2. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879 [Електронний ресурс]. \ режим доступу: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14/print1445642506512925>
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція станом на 01.11.2014 - режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Кодекс законів про працю України № 322-VIII від 10.12.71 ВВР, 1971 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. \ режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/322-08/print1486202142533757>
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" N 92 від 27.04.2000 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. \ режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00/print1486202354264649>.

Scientific journal
«ECONOMICS AND FINANCE»

Aspekt publishing

Aspekt Publishing, Taunton, MA,
United States of America

Topical questions of contemporary science

Collection of scientific articles

copyright © 2017 by the authors
All rights reserved.

WARNING

Without limitation, no part of this publication may be reproduced, stored, or introduced in any manner into any system either by mechanical, electronic, handwritten, or other means, without the prior permission of the authors

Edited by the authors.

ISBN 978-0-9988732-1-3

Library of Congress Control Number: 2017938686

Published by: Aspekt Publishing
of Budget Printing Center
40 Weir Street, Taunton, MA 02780
United States of America